

*Информационен*  
**БЮЛЕТЕН**

• 2011

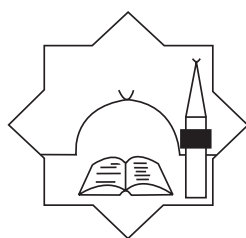


ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО НА МЮСЮЛМАНИТЕ  
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, СОФИЯ, 2012

*Информационен*

# БЮЛЕТИН

• 2011



ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО НА МЮСЮЛМАНИТЕ  
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, СОФИЯ, 2012

**Редакторски екип:**

Хайри Емин  
Исмаил Чаушев  
Ваня Стефанова  
Ведат С. Ахмед

**Издател:**

Главно мюфтийство  
(Мюсюлманско изповедание  
в Република България)

**Адрес:**

1301 София  
Ул. „Братя Миладинови“ № 27  
Тел: +359 2 9816001  
Факс: +359 2 9803058

[www.genmuftibg.net](http://www.genmuftibg.net)



Д-р Мустафа Хаджу

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
 الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على  
 رسولنا محمد و على اله و اصحابه أجمعين

Добрите дела са стимул за работа, тъй като всеки, който върши добро, е доволен от постигнатите успехи. Поemanето на ангажимент в обществената сфера е мерило за великодушието и мъжеството на всеки индивид. Естествено и добрините, и поетите ангажименти, са тясно свързани с вярата и са право пропорционални на нея. Ето защо доброто е присъщо на вярващите. Не искам да говоря на кого е присъщо злото, но ще спомена хадиса на Мухаммед (а.с.). „Който не се интересува от положението на мюсюлманите, не е от тях”. Този хадис критикува пасивността и безотговорността. Понякога хората са критично настроени към дадени дела или идеи, но тяхната критика е градивна, ако са искрени, докато пасивността не е положителна.

Що се касае до оценката на делата, мюсюлманите очакват това от Аллах (с.т.). Това не означава, че мнението на хората и най-вече на мюсюлманите не е важно. По този въпрос Ебу Ханифе (р.а.) казва: „Онова, което според мюсюлманите е добро, и според Аллах е добро”. Следователно, мнението на мюсюлманите е коректор за нас, каквото и да е то, стига да е съпроводено с искреност. Да, ние сме длъжни да се съобразяваме с тяхното мнение, въпреки че не винаги можем да изпълним желанието на всеки.

Бюлетинът за 2011 г. отразява малка част от делата на мюсюлманите в България. Ние като ръководство на Мюсюлманското изповедание нямаме претенция, че са наша заслуга. На нас обаче се падна честта да отбележим успехите на мюсюлманите и ние се гордеем, че сме част от тази общност. Заедно с това сме готови да чуем и споделим всяко мнение, особено по въпросите за бъдещата ни дейност.

Изминалата 2011 г. ни научи на нещо много съществено, а именно, че единството на мюсюлманите играе решаваща роля при разрешаване на проблемите, независимо от какво естество са те. Провеждането на извънредната мюсюлманска конференция и неприемането на натрапени ръководители, е явен показател, че мюсюлманите не са се оставили на вълната на случайностите. Техният дух е жив и непреклонен пред несправедливостта. Те показаха, че могат да отстояват правата си и да вземат решенията на проблемите си в свои ръце. Регистрацията на въпросната конференция показа, че България е демократична и правова държава.

Тази конференция обаче не е самоцел. Тя е средство за оповестяването и прозрачността на нашите действия. След конференцията пред нас стоят много задачи. Но те могат да бъдат решени само и единствено, когато всички се заемем с тях. Това е лично задължение на всеки.

Преди всичко и накрая всичките си успехи дължим на Аллах (с.т.). Думите са недостатъчни да изразят благодарността ни към Него. Поради това не можем да кажем друго, освен елхамду лиллях.

Д-р Мустафа Хаджи, Главен мюфтия

## Държавният глава на Република Турция Абдуллах Гюл посети страната ни

През месец юли по покана на президента на Република България Георги Първанов държавният глава на Република Турция Абдуллах Гюл посети страната ни. На 11 юли 2011 г. в София Главният мюфтия Мустафа Хаджи, придружен от председателя на Висшия мюсюлмански съвет Шабанали Ахмед и заместника си Ведат Ахмед, се срещнаха с Абдуллах Гюл. Главният мюфтия запозна високопоставения гост с дейността и проблемите на общността и изповеданието. Президентът Гюл не пропусна да поздрави делегацията ни за успешно проведената и регистрирана Национална мюсюлманска конференция. Той изрази надеждата си, че проблемите, наложени провеждането ѝ, няма да се повтарят при наличието на диалогична атмосфера, за разрешаването на въпросите между институциите и държавите, като това важи в по-голяма степен за една правова държава, членка на ЕС. Тур-

ският президент Абдуллах Гюл подари на софийската джамия „Баня башъ” специален калиграфски надпис, изобразен върху седеф и копие от художествено изписан Коран и Керим от XVI в. А главният мюфтия дари г-н Гюл със специално изработен плакет. На 12 юли г-н Гюл и съпругата му, заедно с бизнесмени от Турция, посетиха най-голямата джамия в България и втора по големи-

на на Балканите – „Шериф Халил Паша” (Томбул джамия) в град Шумен. Държавният глава на Република Турция бе сърдечно посрещнат от районния мюфтия на Шумен Месут Мехмедов. При посрещането на президента присъстваха хора от общността, мюфтии и имами. Абдуллах Гюл, придружен от Осман Кълъч, бивш ученик и преподавател в СОДУ НЮВВАБ, посети и СОДУ НЮВВАБ.



## Представител на ООН посети Главно мюфтийство

На 5 юли 2011 г. независимият експерт по въпросите на малцинствата към върховния комисариат на ООН г-жа Гай Макдугъл се срещна със зам.-главния мюфтия Ведат С. Ахмед в Главно мюфтийство. Независимият експерт на ООН бе на посещение у нас, за да се запознае с политиката на България по отношение на малцинствата, както и прилагането на Декларацията за правата на лицата, принад-

лежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства. На срещата Ведат С. Ахмед запозна г-жа Макдугъл с основните проблеми на вероизповеданието. Екипът на Главно мюфтийство представи по-подробна информация за актовете на ислямофобия, ксенофобия и расизъм, насочени срещу мюсюлмани и мюсюлмански религиозни обекти, проблемите с невъзстановените вакъфски имоти, както и

порочните практики при регистрация на вероизповеданието. По време на посещението си в страната ни г-жа Гай Макдугъл проведе среща и с представителите на еврейската, помашката, македонската и ромската общност, както и с други религиозни и етнически групи. Присъства и главният секретар Хюсеин Хафъзов и завеждащият отдел „Международни връзки и протокол” на Главно мюфтийство Хайри Емин.

## Районният мюфтия на Шумен се среща с посланика на САЩ в България

**Н**а 11 март 2011г. районният мюфтия на Шумен Месут Мехмедов посрещна Негово превъзходителство Джеймс Уорлик, посланик на САЩ в България в джамията Шериф Халил Паша (Томбул джамия) в град Шумен. Гостиите разгледаха комплекса и се за-

познаха с историята на джамията. Срещнаха се и с председатели на мюсюлманските настоятелства и имами от Шуменска област, които изразиха своето задоволство от вниманието на посланик Уорлик към наболелите проблеми на мюсюлманската общност в България.

Сред домакините бяха и имамът на джамията Мустафа Ахмедов, бивши районни мюфтии и ръководният състав на средното духовно училище „Нювваб“.

Районният мюфтия Месут Мехмедов и посланик Уорлик си размениха скромни подаръци.

## Турският посланик посети Главно мюфтийство

**Н**а 28 април посланикът на Република Турция – Негово превъзходителство Исмаил Арамаз гостува в Главно мюфтийство и се среща с официално регистрираното ръководство на мюсюлманите в България в лицето на главния мюфтия Мустафа Хаджи и председателя на Висшия мюсюлмански съвет Шабанали Ахмед, избрани от Националната мюсюлманска конференция на 12 февруари 2011 година.

Посещението беше по повод регистрацията на избраното ръководство на изповеданието и влизането в сградата на Главното мюфтийство на ул. „Братя Миладинови“ № 27.



## Представител на посолството на Казахстан посети Главно мюфтийство

**Н**а 18 май първият секретар към посолството на Република Казахстан в София г-н Азамат Кайролда посети Главно мюфтийство. Целта на посещението е опознавателна. Дипломатът се среща със зам.-главния мюфтия Ведат С. Ахмед и завеждащия отдел „Външни отношения“ Хайри Емин. По време на среща-

та г-н Ахмед благодари на госта за интереса към мюсюлманите в България и го информира относно живота на мюсюлманската общност, запозна го със структурата и проблемите на Мюсюлманското изповедание в Република България. Г-н Кайролда също изказа благодарност за осъществената среща и представи някои аспекти от ре-

лигиозния живот на мюсюлманите в най-голямата по площ мюсюлманска страна Казахстан, подчертавайки ролята на държавните ръководители в лицето на президента Нурсултан Назърбаев за изграждането на етно-религиозна толерантност в казахското общество, където живеят и голям процент граждани немюсюлмани.



## Представител на френското посолство посети Главно мюфтийство

---

**Н**а 15 юни 2011 година първият секретар на посолството на Република Франция в България г-н Беноа Кнопер посети Главно мюфтийство. Той се срещна със заместник-главния мюфтия Бирали Мюмюн, който го запозна с дейността на изповеданието и се обсъдиха актуални проблеми.

## Работна среща с началник кабинета на премиера Румяна Бъчварова

---

**Н**а 2 ноември 2011г. главният мюфтия се среща с г-жа Румяна Бъчварова, началник кабинета на министър-председателя Бойко Борисов. На срещата присъства още Емил Велинов, директор на Дирекция „Вероизповедания“ към МС и екип от Главно мюфтийство. Обсъждаха се въпросите за акредитацията на Висшия ислямски институт, както и проблема с гробищния парк в гр. София и др. От кабинета на премиера поеха ангажимент да проучват поставените въпроси и да съдействат в рамките на закона.

## Посланикът на Палестина в България в Районно мюфтийство Монтана

---

**Н**а 20 декември 2011г. на посещение в гр. Видин беше посланикът на Палестина – Негово превъзходителство Ахмед ал-Мадбух. Той направи кратка презентация за живота на мюсюлманите в Палестина. Посети джамията „Осман Пазвантоглу“, крепостта „Баба Вида“ и видинската митрополия. В джамията д-р Ахмед ал-Мабдух беше посрещнат от районния мюфтия на Монтана г-н Неджати Али и местното мюсюлманско ръководство. Районния мюфтия разказа за историята на джамията „Осман Пазвантоглу“ и за библиотеката до нея, която в скоро време ще отвори врати за жителите в гр. Видин.

## Главният мюфтия се среща с Папа Бенедикт XVI

**Н**а 27 октомври 2011 г. главният мюфтия Мустафа Хаджи, по покана на папа Бенедикт XVI, участва в 25 годишнината на „Световния ден на молитвата за мир: Ден за размисъл, диалог и молитва за справедливост и мир в света“, чиято тема беше „Поклонници на истината, поклонници на мира“ в Асизи, Италия. Мустафа Хаджи произнесе реч в базиликата на „Света Мария на ангелите“, за справедливостта и ценностите на религията.



## Проблемите на мюсюлманите в България в дневния ред на конференцията на ОССЕ

**М**ежду 26 септември и 7 октомври 2011 година на годишната конференция на ОССЕ по човешкото измерение във Варшава, секретарят по външните въпроси на Главно мюфтийство Хайри Емин внесе в дневния ред най-важните проблеми на мюсюлманите в България. По време на сесията за фундаменталните и религиозните права представителят на Главно мюфтийство в своето изказване подчерта, че основните проблеми на мюсюлманите продължават да са с начина на регистрация на изборите за ръководни органи на изповеданието, увеличаващия се брой нападения над мюсюлмански храмове и богомолци на етническа и религиозна основа, както и ширещата се ислямophobia през последните години. Засегнат бе и въпросът с възвръщане-



то на вакъфските имоти на изповеданието, одържавени по времето на тоталитарния режим. Списъкът бе внесен в заседанието, сред които са и джамиите в Стара Загора, Карлово, Кюстендил, Разград и др.

В отделно заседание беше направена презентация за актовете на насилие на крайно-десните политически партии – АТАКА срещу мюсюлманите и на ВМРО срещу Свидетелите на Йехова.



## Среща на мюсюлманските лидери на Балканите в Скопие

**П**ридобила вече традиционен характер Първата консултативна среща на лидерите на мюсюлманските вероизповедания

от балканските страни се състоя през 2007 г. в България под домакинството на Главно мюфтийство в България, втората – през 2008 г. в Р. Черна

гора, третата – през 2009 г. в Румъния, четвъртата – на 12 май 2010 г. в Косово и петата – на 29 март 2011 г. в македонската столица Скопие.

## Конференция на ОССЕ във Виена за ислямофобията

**Н**а 28 октомври Хайри Емин от отдела за външни отношения на Главно мюфтийство взе участие в конференцията на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа на тема „Изправяне срещу нетолерантността и дискриминацията към мюсюлманите в публичния дискурс”. Конференцията, състояла се в двореца Хофбург, е първата с подобна тематика на ОССЕ.

Една от целите на конференцията бе да изследва и преоткрие ролята, която политиците и медиите биха могли да играят при преодоляването на дискриминацията, подкрепянето и насърчаването на толерантността и уважението между различните групи, повишаването на съзнанието за ислямофобията и анти-мюсюлманското говере-



не в публичния дискурс и влиянието му върху персоналната сигурност и социалната кохезия. Представителят на Мюсюлманското изповедание изказа мнение и препоръки по време на сесиите.

Офисът за демократични институции и човешки права на ОССЕ

за първи път публикува „Ръководство за борба с нетолерантността и дискриминацията срещу мюсюлманите – борба с ислямофобията чрез образование” с подкрепата на ОДИЧП/ОССЕ, Съвета на Европа и ЮНЕСКО. Изданието на този етап е само на английски език.

## Конференция за решаване на правните проблеми на мюсюлманите

**Г**лавният мюфтия Мустафа Хаджи и председателят на Висшия мюсюлмански съвет Шабанали Ахмед взеха участие в конференция, организирана от Арабската лига на тема: „Мюсюлманският свят: проблеми и решения”. Конференцията бе посветена за намиране на решение на проблемите на мюсюлманите по света и по-конкретно на ставащото в послед-



но време в ислямския свят. Конференцията се организира от Световната мюсюлманска лига. На откриването присъстваха емирът на Мекка и главният мюфтия на Саудитска Арабия, генералният директор на Организацията за ислямско образование, наука и култура Абдулазиз Алтуайри и др. Конференцията се проведе на 23-25 юли в свещения град Мекка.

## Конференция на Европейския мюсюлмански съюз във Виена

**К**онференция на тема „Европейските мюсюлмани и техните градове“, организирана от Европейския мюсюлмански съюз (ЕМУ) и любезната покрепа на благотворителната организация „Катар Чарити“ се проведе на 9-11

септември 2011 г. във Виена. Домакин на конференцията беше сдружение „Уондър“. Мюсюлманското изповедание в България бе представено от председателя на Висшия мюсюлмански съвет Шабанали Ахмед. Със своя доклад той запозна

участниците с живота на мюсюлманите в България. Гости на конференцията бяха лидерите на водещите мюсюлмански организации в Европа, министърът по европейските въпроси и главен преговарящ на Турция – Егемен Баъш и др.

## Конференция в Прищина

**Ф**акултетът по философия и образование на Виенския университет, съвместно с факултета по ислямски науки в Косово организираха международна

конференция на тема: „Обучение за имами и преподаватели за ислямското образование в Европа“. Присъстваха учени и академици в областта на ислямските и хуманитар-

ни науки. Във форума участва и д-р Сефер Хасанов, преподавател във Висшия ислямски институт – София. Събитието се състоя на 21-24 октомври 2011 в Прищина, Косово.

## Семинар в Текирдаа

**Н**а 21-26 ноември 2011 година районните ни мюфтии, начело с главния мюфтия участваха в работен семинар в град Текирдаа, Турция. Домакин на мероприятиято беше мюфтийството на града. Основните цели на семинара бяха да се придоби-



ят повече умения за работа в организационните и административни дейности и да се повиши качеството и ефективността на работата в изповеданието. Причината семинарът да се състои в Турция е обмяната на опит между нашите и мюфтиите на Турция.

## Българска делегация участва в честването на „Шеб-и арус“

**П**о повод честването на 738 години от смъртта на големия поет, мислител и мистик Джелиледдин Руми Мевляна под патронажа на областния управител на Чанаккале, Турция Гюнгор Азим Туна, се осъществи програмата „Шеб-и арус“ (Сватбената нощ).

По покана на областния управител на Чанаккале на 18.12.2011 г. участва българска делегация, в която бяха представители на Главно мюфтийство, академици и студенти от Висшия ислямски институт.



В рамките на честването беше организиран концерт на изпълнители на суфитска музика, както и награждаване на студенти, участва-

ли в конкурса за най-добро съчинение за личността на Джелиледдин Руми и най-добра картина, изобразяваща времето на мислителя.

На научната конференция на тема „Мевляна и мевлевизма“ бяха изнесени лекции и есета от изтъкнати ислямски учени и академици. Гости на тържеството бяха министри и народни представители на Турция, високопоставени представители на държавни, религиозни и неправителствени институции от балканските страни.



## Служители на Главно мюфтийство на посещение в САЩ

**М**ежду 24 септември и 15 октомври 2011 година, в рамките на програмата за международни посетители към държавния департамент на Съединените американски щати и със съдействието на американското посолство в София, млади представители на Мюсюлманското изповедание и мюсюлманската

общност в България бяха на посещение в САЩ във връзка с програмата „Ролята на религията в САЩ“. Представителите ни – заместник-главният мюфтия Ведат С. Ахмед, главният секретар на главно мюфтийство Хюсеин Хафъзов, районният мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмедов, Иса Мерсим, служител в частна компания и Ахмед Хаджи-

ев, студент във УНСС по време на триседмичното си пребиваване в САЩ посетиха Вашингтон, Филаделфия, Салт Лейк Сити и Чикаго, където се срещнаха с местните мюсюлмански общности, американски семейства, посетиха религиозни храмове, държавни, щатски и общински институции, неправителствени организации и други.

## Състезания по Коран-и Керим в Техеран и Москва

**П**рез месец юли 2011 година в Техеран се проведе 28-то международно състезание за хафъзи и художествено четене на Коран-и Керим. Състезателите от България бяха Осман Кутрев,

имам в гр. Гоце Делчев и Али Салих Свиръв от село Краище, община Белица. Осман Кутрев участва в категорията художествено четене на Коран-и Керим, а в наизустяване на целия Коран – Али Свиръв.

Представителите ни се представиха достойно. Хафъз Сунай Кичук от село Борино, Смолянско взе участие в международно състезание за хафъзи и четене на Коран-и Керим в Москва на 24-25 септември.



## Главният мюфтия участва в откриването на Седмицата „Кутлу доум“ в Турция

Главният мюфтия Мустафа Хаджи беше гост на официалното откриване на честванията по случай Седмицата на рождението на Мухаммед (салляллаху алейхи ве селлем) – „Кутлу доум“ в Република Турция, организирано от

Председателството на религиозните въпроси – Диянет. То се проведе на 14 април 2011 година в спортната зала „Синан Ердем“ в Истанбул. Честванията през 2011 година в Турция се организират под наслов „Пратеникът на милостта“.

Тържественото откриване на Седмицата беше уважено от висши държавни ръководители, начело с премиера на Турция Реджеб Т. Ердоган, министри, депутати, бизнесмени. Сред гостите бяха и районни мюфтии от България и Гърция.



## Представител на мюсюлманската общност в САЩ на посещение в България

Между 26-29 септември 2011 година на посещение в страната беше Ясмин Хюсеин, координатор на програмата за млади лидери към Мюсюлманския обществен съвет в Съединените американски щати. Посещението бе организирано от посолството на САЩ в България със съдействието на Главно мюфтийство,

за да се запознае с бита и културата на мюсюлманите в България. В кратката си визита Ясмин Хюсеин посети градовете Кърджали, Момчилград, Рудозем, Чепинци, Гоце Делчев, Благоевград и София.

На 29 септември 2011 година в Медиен-културен център на Главно мюфтийство се срещна с мюсюлманската общност в София, къ-

дето имаше дискусия. Гостенката направи презентация на организацията, в която работи. Тя подчерта, че от основните мероприятия са кампаниите да запознаване на обществото с истинските измерения на исляма и живота на мюсюлманите. Те поддържат връзки с организации на различни съсловия като инженери, адвокати, лекари и др.

## Посещение на наши педагози в Турция

През октомври директорите на средните мюсюлмански училища в Шумен, Момчилград и Русе, съответно Шериф Хюсюню,

Ахмед Бозов и Сюлейман Исмаил, водени от началника на отдел „Образование“ Хюсеин Карамолла, посетиха три духовни гимназии – имам-хатип

в Турция. Делегацията ни се запозна с учебната база, организацията и ръководството на учебния процес в средните духовни училища в Турция.

## Симпозиум в Истанбул

**Н**ачалник отдел „Образование“ към Главно мюфтийство Хюсеин Карамолла и директорите на средните духовни училища участваха в симпозиум

на тема „*Öncü Nesiller*“ (Водещите поколения), проведен в Истанбул на 15 октомври 2011 г. по повод 60-годишнината от откриването на първите средни духовни училища в

Република Турция. На симпозиума участваха и учителите по религиозните предмети от средните духовни училища към Главно мюфтийство в гр. Шумен, Русе и Момчилград.

## „По следите на Евлия Челеби“ – учители посетиха Главно мюфтийство

**О**коло двадесет преподаватели, обединени около сдружението ИГЕДЕР (Сдружение на преподавателите добровол-

ци) в Истанбул, във връзка с проект „По следите на Евлия Челеби“ посетиха Пловдив и София, включително и Главно мюфтийство, къ-

дето бяха посрещнати от заместник главния-мюфтия Ведат С. Ахмед и началника на отдел „Образование“ Хюсеин Карамолла.

## Децата от Коран курсовете на екскурзия в Турция

**Г**лавно мюфтийство организира екскурзия в Турция за курсистите от летните Коран курсовете на 8-13 септември 2011 г. Общо 41 души, заедно с Назмие Ба-

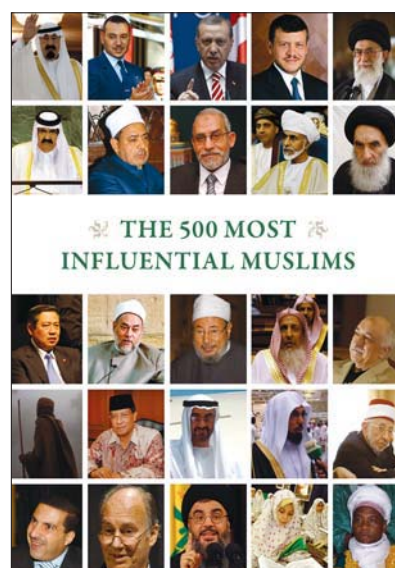
далова, специалист в отдел „Образование“ към Главно мюфтийство и преподавателите Хатидже Парпанова и Осман Осман обиколиха Едирне, Истанбул, Бурса, Чанак-

кале и други градове с богата история. Те посетиха двореца Топкапъ в Истанбул, джамията-музей Света София, джамията Султан Ахмед, обиколка край Босфора и др.

## Главният мюфтия е сред 500-те най-влиятелни мюсюлмани в света

**В** почетния списък на 500-те най-влиятелни мюсюлмани в света за 2011 г., публикуван от Центъра за стратегически изследвания на Кралство Йордания, фигурира и името на главния мюфтия Мустафа Хаджи. Според изданието той е лидер на мюсюлманска общност в страна, където преобладават християните. Д-р Мустафа Хаджи през 2011 г.

ангажира вниманието на медиите, на европейските и международните институции заради получен отказ за построяването на нова джамия в София. Името на главния мюфтия беше включен и преди – през 2009 и 2010 г. Изданието се публикува всяка година от 2009 г. и съдържа известни личности – политици, академици, бизнесмени, религиозни лидери.





## Международна конференция „Религията в полза на човека”

**Н**а 3-4 август София беше домакин на международната конференция на тема „Религията в полза на човека”, състояла се в хотел „Шератон” по инициатива на „Бългериън Файналтач Кънсалтинг” (Bulgarian Final-Touch Consulting), чийто председател е Димитър Куцаров и със сътрудничеството на Българската православна църква, Мюсюлманското изповедание, Католическата екзархия, Арменията апостолическа църква, Еврейската общност.

Сред участниците в конференцията бяха Главният мюфтия на България Мустафа Хаджи, Негово Високопреосвещенство Варненския и Великопреславски митрополит Кирил, доцент Фикрет Караман от Турция, главният равин на Тел Авив Меир Лау, председателят на Арменията апостолическа църква проф. Рупен Крикорян и архимандрит Абкар Ховигимиан, представители на мюфтийствата в Македония, Хърватия, Русия, на Вселенската и



Московската патриаршия, главният равин на Световната религиозна организация „Хабад Любавич” в България Йосеф Саламон, членове на неправителствени организации и граждански сдружения.

След конференцията представителите на мюсюлманските общности от Хърватия, Македония и Русия, съответно д-р Азиз Хасанович,

заместник-мюфтия на Хърватия, Африм Таири, заместник-мюфтия на Македония, Рушан Абязов, завеждащ външните връзки на Върховното мюфтийство на Русия и посетиха Главно мюфтийство, където се срещнаха със заместник-главния мюфтия Ведат Ахмед и Хайри Емин, секретар по международните въпроси.

## Дебат на тема „Ислям и секуларизъм”

**Н**а 05 юли 2011 г. Главно мюфтийство в България съвместно с Центъра за изследване на религиите при СУ „Св. Климент Охридски” проведе дебат на тема: „Ислям и секуларизъм” в центъра за култура и дебат – „Червената къща”.

Протече жив и интересен дебат, който за пореден път доказва необходимостта от провеждане на такива форуми за опознаване на другия и разрешаване на възникнали проблеми на място с оглед реалността,



в която живеем. Активно се включиха и хора от публиката, които изразиха своите притеснения и пози-

ции. Близко три часовият форум завърши с надеждата за проява на разум и диалог в предизвикателствата на нашето съвремие.

Във форума участваха политологът доц.д-р Анна Кръстева, журналистът Ирина Недева, заместник-главният мюфтия Бирали Мюмюн, преподавателят от Висшия ислямски институт д-р Сефер Хасанов, философът от Софийския университет доц. д-р Пламен Макариев, блогърът Руслан Трад и арабистът доц. д-р Симеон Евстатиев.

## Учебен семинар на Българския хелзински комитет

**Н**а 17 и 18 ноември 2011 г. в хотел „Родина“ в София Българският хелзински комитет проведе първата част на семинара на те-

ма „Ролята на неправителствените организации в борбата срещу дискриминацията“. Участниците бяха представители на неправителствени

и правозащитни организации. Представител на ГМ бе Хайри Емин от международния отдел. Втората част ще се проведе през февруари 2012 г.



## Междурелигиозна конференция в гр. Вършец

**Н**а 25, 26 и 27 ноември 2011 г. в гр. Вършец се проведе конференция, организирана от Националния съвет на религиозните общности в България с подкрепата на Дирекцията по вероиз-

поведанията към Министерския съвет на тема „Хуманизъм– наука-религия в полза на обществото“. От страна на мюсюлманската общност участваха заместник-главния мюфтия Бирали Мюмюн,

доц. д-р Ибрахим Ялъмов, главният секретар на мюфтийството Хюсеин Хафъзов, завеждащ отдела „Иршад“ Халил Ходжа и Айдън Юмеров, преподавател във Висшия ислямски институт в София.

## Международна конференция на тема „Мюфтийствата на Балканите и Балтийския регион – между миналото и бъдещето“

**М**еждународният център за изследване на малцинствата и културните взаимодействия (ИМИР), съвместно с Копенхагенският университет и Института за международни отношения и политически науки в Литва, организираха международна конференция на тема: „Мюфтийствата на Балканите и Балтийския регион между миналото и бъдещето“. Целта ѝ беше да се проследи как ръко-



водствата на официалните мюфтийства от комунистическия период са се адаптирали към промените, настъпили през последните 20 години.

Участниците в конференцията бяха академици от България, Дания, Румъния, Албания, Босна и Херцеговина, Македония, Литва, Полша, Сърбия, Словения, Косово и др. Заместник-главният мюфтия Бирали Мюмюн и ректорът на Висшия ислямски институт доцент Ибрахим Ялъмов също присъстваха на конференцията, която се проведе на 16 и 17 май 2011 година в хотел „Родина“.



## Подкрепа за религиозното обучение

**Р**елигиозното образование е един от приоритетите на Главно мюфтийство. През 2011 г. отдел „Образование“ положи големи усилия за развитието на образователната дейност на изповеданието. В тази връзка бяха проведени редица срещи с преподавателите по „религия-ислям“ в училищата

и с учениците, завършили средните мюсюлмански училища, които продължават обучението си в различни висши учебни заведения.

Традиционно всяка година се организира едноседмична кампания за подпомагане на религиозното образование. През 2011 година тя се проведе на 22-29 август.

С активната работа на районните мюфтийства, настоятелствата, имамите и щедростта на дарители те се събраха 102 136 лева, които ще се използват за средните духовни училища, Висшия ислямски институт и преподавателите по религия, за стипендии за ученици и студенти, семинари и конференции.

## Семинар за учители по „религия-ислям“

**Н**а 13-14 септември 2011 г. в гр. Доспат се проведе семинар с преподавателите по „религия-ислям“ от цялата страната. В него те демонстрираха професионализъм и доказаха, че са експерти на високо ниво, които могат да се реализират в централните и регионални структури на Министерството на образованието. Сред участниците бяха Албена Чупетловска, ст. експерт в Министерството на образованието, младежта и науката, д-р Десислава Панайотова, експерт в културно-просветния отдел на Св. Синод на Българската православна църква, д-р Исмаил Джамбазов, дългогодишен преподавател във Висшия ислямски институт, председателят на Сдружението на преподавателите доброволци в Истанбул доц. д-р Ибрахим Караташ, представители на сдружение „ИГЕДЕР“ – Гьокхан Ереноглу и Мухаммед Йълмаз.



## Помен за първия директор на НЮВВАБ

**Н**а 30 септември 2011 година се проведе възпоменателно тържество в град Шумен по случай 70-та годишнина от смъртта на Емруллах ефенди – първият директор на духов-

ното училище „Нювваб“ в град Шумен. Сред гостите бяха и д-р Исмаил Джамбазов, възпитаник на „Нювваб“ и Хюсеин Карамолла, началник на отдел „Образование“ в Главно мюфтийство.

## Тържество в чест на Мевляна

**Н**а 15 декември 2011 година в Средно общообразователно духовно училище – Русе бе почетена паметта на живелия през XIII век велик ислямски учен Джелиледдин Руми (МЕВЛЯНА). Мис-

лителят е една от редките личности, надживели своето време благодарение на толерантността, отношението и любовта към хората, както и със своите мисли и творчество. Учениците представиха ри-

туални танци (сема), пяха религиозни песни и рецитираха негови стихове. На тържеството присъстваха екипът на училището, районният мюфтия на Русе Азиз Азизов, родители и граждани от град Русе.

## Професор Дейвид Шенк изнесе лекция във ВИИ

**П**рофесор Дейвид Шенк – известен учен в областта на сравнителното религиознознание и с книгата си „Диалог между християнин и мюсюлманин“, посети Висшия ислямски институт в София.

Професорът изказа радостта си от срещата със студентите като

подчерта, че диалогът и общуването са най-добрият път към миротворството. В своето изказване той подчерта: ”Всички ние работим за миротворството. Много е важно християните да разбират в какво вярват мюсюлманите и мюсюлманите да разбират в

какво вярват християните!” Според него двете най-важни неща, които обединяват християни, мюсюлмани и евреи, са вярата в Бог и думите на Ийсус за обичта към ближния. „Разликите между нас няма да изчезнат, но ние трябва да ги уважаваме”, допълни Шенк.

## Гости от университета Боазичи

**Н**а 27 април група от 40-тина възпитаници и студенти на един от най-престижните турски университети Боазичи

(Босфорски университет или бившия Роберт колеж) посетиха Главно мюфтийство. По време на балканската екскурзия студентите и въз-

питаниците, обединени в „Сдружението на възпитаниците на университета Боазичи“, посетиха Пловдив и София и разгледаха джамиите.

## Коран курсове през 2011 година

**Г**лавно мюфтийство обяви 4 юли за начало на летните Коран курсове. Всички районни мюфтийства подготвиха курсове

през лятната ваканция. Проведе се мащабна кампания, организираха се семинари, издадоха се книжки и брошури с информация за курсо-

вете и обучението.

През 2011 година статистическите данни за проведените летни Коран курсове показват:

№	Районно мюфтийство	Брой курсове
1	Айтос	65
2	Благодеевград	65
3	Варна	17
4	Велико Търново	24
5	Добрич	14
6	Крумовград	14
7	Кърджали	57
8	Монтана	15
9	Пазарджик	49
10	Плевен	35
11	Пловдив	31

№	Районно мюфтийство	Брой курсове
12	Разград	35
13	Русе	10
14	Силистра	28
15	Сливен	14
16	Смолян	58
17	София	8
18	Стара Загора	19
19	Хасково	15
20	Шумен	55
21	Търговище	43
	<b>Общо</b>	<b>671</b>

## Образователни семинари на Главно мюфтийство

Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България организира десет образователни семинара през 2011

година, за да запознае общността с ислямската религия. В семинарите, отворени за всички граждани, са взели участие повече от

400 души на различна възраст от различни краища на страната. В летните семинари участват предимно ученици и студенти.

## Годишна среща на завършилите висши религиозни учебни заведения



От 15 до 17 юли град Доспат беше домакин на Седмия национален семинар на завършилите висши ислямски университети в България и чужбина. От близо 350 души, завършили висше ислямско образование, във форума взеха участие 150 висшисти от цялата страна. Срещата през 2011 година беше различна с високата активност на участниците. Гост-лектори на семинара бяха специалистите по етно-религиозните въпроси доц. Михаил Иванов и доц. Мирослав Попов. Обсъдиха се актуални въпроси и решения. Участниците приеха заключителна декларация.

## Свещенослужители-гости от Турция и Египет по време на Рамазан

Всяка година през месец рамазан в България пристигат свещенослужители от Р. Турция и Арабска Република Египет по пока-

на на ГМ и със съдействието на посолствата на двете страни. През 2011 г. Председателството на религиозните работи на Турция изпрати 20 све-

щенослужители, които бяха разпределени по всички районни мюфтийства, а Министерството на вакъфите на Египет – един четец на Корана.

## Шесто национално състезание за хафъзи и четене на Коран

На 30 юли 2011 година в старата столица на България – гр. Велико Търново се проведе Шестото национално състезание за хафъзи и художествено четене на Коран-и Керим, в което участваха 36 души, 15 от които се класираха на фи-

нала. Наградният фонд на конкурса беше 5000 лв., а първенците получиха и други материални награди. Първите места в различните категории си поделиха участниците: Муса Мехмед, Дениз Акбулут, Мехди Мусакев, Адем Мехмед и Муса Мусакев.





## Кампания за набирание на помощи за Сомалия

Главното мюфтийство на мюсюлманите в Република България през месец рамазан организира кампания за подпомагане на гладуващите в Сомалия. Мюсюлмани

те в България протегнаха ръка на страдащите в Сомалия, които не могат да посрещнат жизнените си потребности, като вода, хляб и лекарства. Събраните средства са около

80 000 лева, които чрез Председателството на религиозните работи на Република Турция (Диянет), организирано масштабна кампания ще бъдат изпратени на Сомалия.



## Пето национално състезание по основни познания за исляма

На 17 и 18 септември 2011 г. се проведе Петото национално състезание по основни познания за исляма. Вече пета година в него участват представители от районните мюфтийства стана добра традиция.

Тази година на 17 септември 2011 г. в централната джамия на столицата в предварителен кръг участваха двадесет групи от двадесетте районни мюфтийства. В продължение на 3 часа малките мюсюлманчета показваха своите знания за исляма пред петчленно жури. В предварителния кръг

първите пет групи с най-голям бал точки бяха номинирани за щипинското състезание в Националния дворец на културата.

На следващия ден – 18 септември 2011 г. в зала №11 на НДК се състоя най-оспорваната част с номинираните пет групи. Присъстваха министърът на вътрешните работи Цветан Цветанов и министърът на културата Вежди Рашидов. Сред гостите бяха и Негово превъзходителство Ахмед ал Мадбух, посланик на държавата Палестина у нас, Негово Високопреосвещенство архиепископ Януари-

уш Болонек, посланик на Ватикана в България, представители и на посолствата на Турция и Азербайджан, всички районни мюфтии.

Г-н Цветанов с радост приветства мероприятиято, като пожела успех на състезателите. Шампиони станаха отборът на районно мюфтийство Благоевград, чиито състезатели са от с. Рибново, на второ място се класира отборът на районно мюфтийство Шумен, на трето място – районно мюфтийство Смолян. Отборите на районните мюфтийства Велико Търново и Сливен също са сред победителите.

## Ифтари през месец Рамазан

**Т**радиция е всяка година през месец рамазан Главно мюфтийство и всички районни мюфтийства да организират ифтари. По време на рамазан през 2011 година в град Севлиево присъстваха около 200 души от райо-

на. А на ифтарите в село Бутрева, Пазарджишко, село Ряховците, Габровско присъства лично главният мюфтия Мустафа Хаджи. Той участва и в ифтар, организиран от Главно мюфтийство в село Галата, област Ловеч. На ифтарите

във Видин, Добрич, Кърджали и Дулово, почетни гости бяха представители на Българската православна църква. Ифтари се провеждаха и в град Дулово, село Загориче, Шуменско, село Прохлада, Силистренско, град София и други.

## Главно мюфтийство проведе семинари за мюсюлманки

**Н**а 14-20 март 2011 г. Главно мюфтийство организира семинар за жени над 18 години в село Устина, област Пловдив, за да ги запознае с ислямската религия. Участничките – 47 жени на възраст между 18 и 70 години от различни краища на страната имаха възможност да слушат лекции по Коран-и Керим, акаид, вероучение, ахляк, както и такива свързани с жената и семейството в исляма и др. На откриването бяха главният мюфтия Мустафа Хаджи, бившият главен мюфтия Селим Мехмед, районният мюфтия на Пазарджик Абдуллах Салих, районният мюфтия на Пловдив Осман Хилми и др. Ръководител на семинара беше Селим Мехмед. А лектори – ваизите на Главно мюфтийство Мюмине Шерифова, Мевлюде Фере, Орхан Осман, Хасан Хюсеин, заместник-главният мюфтия Бирали Бирали, имамът Кемал Рашид, ислямските теолози Мелиха Арифова и Хаджер Атанасова и преподавателката в Коран курс Хатидже Парапанова. Главно мюфтийство организира образователен семинар за момичета-мюсюлманки и през пролетната ваканция на 4-9 април 2011 година в село Устина за опознаване на религията и разширяване на знанията ученичките от средни училища и студентки от висши учебни заведения в страната.



## Молебен за берекет

**Н**а 20 юли в с. Петко Славейково, Габровско, мюсюлмани и християни се събраха на общоселски молебен за здраве и берекет. Събитието се провежда за вто-

ра поредна година с желанието да се превърне в една хубава традиция за междуетническо и междурелигиозно съжителство. Молебенът е по инициатива на местното население

– мюсюлмани и християни. Участие в него взеха местни свещеници, зам.-главните мюфтии Ведат Ахмед и Бирали Мюмюн, районният мюфтия на Велико Търново Турхан Мехмед и др.



## Подпомагане на сираци

**П**рез 2011 г. ГМ инициира благотворителна кампания за подпомагане на сираци. Съ-

браните средства се дариха на четирима сираци от четири различни района на страната. Целта е да се ор-

ганизиран по-мощни кампании за сираците, за да може повече бедни семейства да бъдат подпомагани.

## Студенти дариха кръв на студентския празник

**Н**а 8 декември 2011 г. във Висшия ислямски институт-София е иницирана кампания за кръводаряване, в която участва-

ха студенти и преподаватели. Студентите пожелаха да отбележат осми декември – студентския празник, като дадат своя дан за спася-

ването на човешки живот. С този дарителски акт те изразиха активната си позиция към проблемите на обществото, в което живеят.

## Денят „Ашуре“

**В** деня „Ашуре“ в началото на месец мухаррем по мюсюлманския календар в почти всички населени места в страната се организираха програми. Те включват четене на Коран, разкази и легенди за Ашуре, молитви и почерпка с традиционни ястия. На 05 декември 2011 г. в софийската джамия „Баня Баши“ студентският съюз към Висшия ислямски институт в София представи специ-

ална програма. На мероприятието присъстваха главният мюфтия Мустафа Хаджи, преподаватели от института, чуждестранни студенти, които учат в България.

В гр. Кърджали се раздаде ашуре на близо 3000 души. Мероприятието се организира със съдействието на община Кърджали и община Османгази – гр. Бурса, Република Турция. В град Кърджали се чества традиционно и всяка година се раз-

дава ашуре на мюсюлмани и християни по време на месец мухаррем. Официални гости в програмата бяха кметът на гр. Кърджали инж. Хасан Азис, зам.кметове от община Османгази, както и председателят на Висшия мюсюлмански съвет Шабанали Ахмед. Участие взеха и районният мюфтия г-н Бейхан Мехмед и православният отец Петър Герена. Всички те се включиха в раздаването на ашуре.

## По случай седмицата на святото рождение на Пророка Мухаммед (с.а.с)

**М**ежду 18-26 април 2011 година във всички районни мюфтийства в страната се чества седмицата на святото рождение на Пророка Мухаммед (с.а.с). На 26 април 2011 година в салона на Дома на културата „Средец“ се състоя заключителната програма по случай „Кутлу доум“. Присъстваха близо 300 гости, сред тях и главният мюфтия на Мустафа Хаджи, посланици на европейски и мюсюлмански страни, акредитирани в България, представители на вероизповеданията, служители и други. Мероприятия по случай Седмицата бяха организирани в цялата страна.



## Организиран сюннет

**В** различните райони на страната всяка година се организира традиционно обрязване (сюннет) на малчугани. Най-забележителни от тях бяха в Кърджали, Шумен и Плевен. На 07 юни 2011 г. 232 момченца от мюсюлмански семейства от Шуменска област бяха обрязани в Томбул джамия. Гости на тържеството бяха районният мюфтия Месут Мехмед, областният лидер на ДПС Нуридин Исмаил, кметът на Каолиново Нида Ахмедов, заместник-кметът на Шумен Седат Кадир, Бирол Адил, общин-

ски съветник и координатор на евродепутата Метин Казак и др.

На 18 октомври 2011 г. в кв. "Боровец" на гр. Кърджали обрязаха малки деца от града и околните села. Сюннетът се осъществи със съдействието на районно мюфтийство-Кърджали и благородни бизнесмени от района. Районният мюфтия Бейхан Мехмед изнесе слово пред радостните родители, като подчерта значението на обрязването в исляма. А на 24 септември 2011 г. в плевенските села Мечка и Бохот беше организирано тържество

за обрязване на децата. Присъстваха гости от Р. Турция - Фикрет Караман, съветник в посолството на Република Турция, народни представители, районният мюфтия на Монтана г-н Неджати Али и хора от различни населени места от региона. Бяха организирани конни състезания, борби и надигравания.

Районно мюфтийство Пазарджик организира сюннет в село Исперихово, село Алеко Константиново, село Ковачево и град Септември. Обрязването се организира с подкрепата на Главно мюфтийство.

## Хагж





## Списание „Мюсюлмани“

През 2011 г. най-четеното издание на ГМ – списание „Мюсюлмани“ запази позициите и броя на абонатите си. Независимо от проблемите, съпътстващи изповеданието, сп. „Мюсюлмани“ е най-важният трибун на мюсюлманската общност и една от най-устойчивите

дейности на Главно мюфтийство. Безспорно, за този успех допринасят главният редактор Исмаил Чаушев и техническият редактор Салих Шабанов. Списанието е месечно издание с детска притурка към нея „Хиял“ и четири хутбета за имам-хатибите в джамиите. „Мюсюлмани“ съ-

държа различни рубрики като актуални теми, наука, религия, история, мнения, информация за кампании, статистика, обяви и друго. Всеки месец районните мюфтийства, мюсюлманските настоятелства и имамите се ангажират с доставката и разпространението на списанието.



## Книзи, брошури и календари

През 2011 г. се публикуваха не малко интересни книги. Сред тях са:

1. Младият мюсюлманин в съвременния свят
2. Сподвижниците на Мухаммед (с.а.с.) – I
3. Вакъф инфак хизмет
4. Правила за водене на ефективен диалог
5. Kur'ân Kursları Rehberi
6. Дуи и зикр (пето издание)
7. Основни познания за исляма (пето издание)
8. Temel İslâmî Bilgiler (пето изд.)  
Традиционният „Религиозен ка-

лендар – Таквим“ и стенният календар с времето за намаз са едни от най-важните издания на изповеданието.

Издадени бяха и брошури на български и турски език за Седмицата „Кутлу доум“, Седмицата на ислямското образование и информация за Коран курсовете. Някои от тези брошури са:

1. Да бъдем единни и сплотени! Да опазим вярата си – най-ценното наследство от дедите ни;
2. Gelin birlik olalım babalarımızın dedelerimizin en değerli emaneti olan dinimize sahip çıkalım;

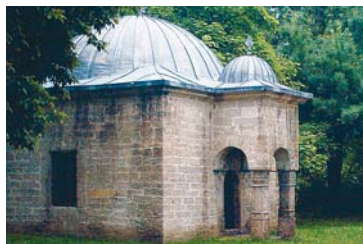
3. Хайде на Коран курс в джамията;
4. Haydi Kur'ân Kursuna;
5. Hazreti Muhammed'in hayati adâlet ve refah kaynağıdır;
6. Животът на Хазрети Мухаммед – извор на справедливост и благоденствие.

Със съдействието на Главно мюфтийство са отпечатани също така вторият и третият брой на „Годишник“ на Висшия ислямски институт и записките по основите на ислямското право, събрани в „Кратък курс по усул-ю фъкх“, с български, турски и арабски текстове.



## Започна възстановяването на библиотеката в джамията „Осман Пазвантоглу“

**Р**айонно мюфтийство Монтана стартира ремонта на сградата на библиотеката, която се намира до джамията „Осман Пазвантоглу“ в гр. Видин. Целта е през 2012 година библиотеката да отвори врати за жителите на гр. Видин, за да могат не само мюсюлманите, но и хората от други вероизповедания да се възползват от нейния фонд.



## Започна архивирание на ислямската библиотека в с. Чепинци

**И**слямската библиотека в село Чепинци, Смолян се архивира според международните стандарти. По покана на

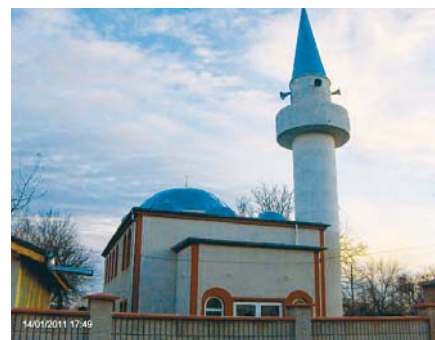
мюсюлманско настоятелство село Чепинци и районно мюфтийство град Смолян и със съдействието на Главно мюфтийство специалисти

от Турция бяха на работна среща в Чепинци през месец декември. Във фонда на библиотеката се намират ръкописи на около 400 години.

## Нова джамия в село Гусла

**Н**а мястото на изгорялата джамия в село Гусла, община Каолиново беше построена нова и модерна джамия, с благоустроен привлекателен терен, където мюсюлманите ще изпълняват религиозните си задължения. Официалното откриване

на джамията стана на 1 юли 2011 г. Присъстваха районният мюфтия на Шумен Месут Мехмедов, кметът на село Гусла, кметът на община Каолиново Нида Ахмедов и заместникът му Тюрджан Ферат, преподаватели от НЮВВАБ, кметове и имами от района.



## Нова джамия в с. Осиково скоро отвори врати

**Е**дна от новите джамии в обл. Благоевград е тази в с. Осиково, общ. Гърмен. Тя се строи с усилието на имама на селото Джевджет Скендеров и мюсюлманското настоятелство. С помощта на жителите на селото джамията е завършена.

## Откриване на обновената джамия в с. Пашинци

**Н**а 11 ноември 2011 година в село Пашинци, община Крумовград, се откри реновираната джамия. Присъстваха районният мюфтия на Крумовград, гости от Гърция и мюсюлмани от съседните села.



## Нова джамия в Доспат

**П**остроена е нова джамия в град Доспат с помощта на местни бизнесмени, дарители и най-вече на местното население. Джамията е построена по инициатива на районно мюфтийство Смолян.



## Модерен учебен комплекс в Момчилград

**П**рез 2011 г. приключи изграждането на модерния учебен комплекс за Средното духовно училище в Момчилград. В училището НЮВВАБ в гр. Шумен също се направиха частични ремонти.

## Нови джамии, месджиди и минарета

**С**ело Кирчево, Тетевенско вече има своя месджид. Закупена е къща, която се използва за храм. През 2011 година за първи път се празнува курбан байрам в новия храм. Нов месджид има и в село Враненци, Пазарджишко.

През 2011 година се построиха нови минарета на джамиите в Абланица, село Боримечково, село Ковачево, махала Горелска в село Медени поляни и село Рохлево в Пазарджишка област.

През 2011 г. нови джамии се по-

строиха и в с. Исперихово и село Горно бирково, област Пазарджик, село Богданци, област Силистра, кв. Кирково в гр. Преслав, област Шумен. А в село Асеновци, Плевенско и село Царски извор, област Велико Търново са купени къщи за месджиди.



# Кризата в изповеданието и извънредната мюсюлманска конференция

С подписите на над 213 000 мюсюлмани и решението на над 1000 мюсюлмански настоятелства от цялата страна се свика извънредна мюсюлманска конференция на 12 февруари 2011 г. Нито една конференция преди не е искана с толкова много подписи на мюсюлмани, които декларираха желанието си да се проведе нова, която да сложи край на 20 годишния хаос в изповеданието, предизвикан от бившия мюфтия на тоталитарния режим Недим Генджев и офицер от Държавна сигурност, активен участник във „възродителния процес“.

Конференцията беше свикана, защото избраното ръководство през октомври 2009 г. не беше вписано в съда, а всички предишни бяха обявени за невалидни. На 12 май 2010 г. Върховният касационен съд анулира решението на съда за вписване на мюсюлманско изповедание в съда. Мюсюлманите в цялата страна проведоха протести, с които осъдиха решенията на съда и подкрепиха избраното ръководството на Главно мюфтийство.

След възникналата ситуация в резултат на решението на Върховния касационен съд, Генджев и хората му организираха редица акции в цялата страна. Нападнаха и нахлуха в централата на изповеданието в София, в районните мюфтийства, блокираха и джамии, извършиха редица фалшификации на документи.

След дълго и упорито търсене на законните си права на национално и международно равнище, мюсюлманите постигнаха успех – на 12 февруари 2011 г. предизвикаха из-



вънредна национална мюсюлманска конференция.

Конференцията беше подкрепена от всички международни институции и организации, Европейския съюз, Организацията за ислямско сътрудничество, посланици на мюсюлманските страни в страната и посланикът на Съединените щати в България.

На форума присъстваха гости от страната и чужбина, посланици, представители на дипломатически мисии, европейски и световни институции, също така и главните мюфтии на съседните балкански страни. Високопоставени гости на събитието бяха заместник-председателят на Председателството на религиозните въпроси на Турция проф. Хасан Кямил Йълмаз, директорът на отдела за външни отношения към Председателството на религиозните въпроси на Турция Хакъ Кълъч, специалният пратеник на генералния секретар на Организацията за ислямско сътрудничество посланик Садеддин Тайиб, ди-

ректорът на центъра за изследване на ислямската история, изкуство и култура в Истанбул д-р Халит Ерен, мюфтиите на Ксанти и Гюмюрджина в Гърция, мюфтиите на Черна гора, Румъния, Македония, Словения, Косово и др. Високопоставените гости от страната бяха Негово превъзходителство Джеймс Уорлик, посланик на САЩ в България, Негово превъзходителство Голам Али Реза, посланик на Иран, Негово превъзходителство Салах Сукар, представители на посолството на Турция, Палестина, Мароко, Либия, Азарбейджан, Алжир, Оман, Руската федерация, представители на Дружеството на балканските изселници в Турция Бал-гъоч, директора на Центъра за изследване на малцинствата и межкултурните отношения д-р Антонина Желязкова, председателят на Комисията за защита от дискриминация Кемал Еюб, заместник-председателят на Движението за права и свободи Юнал Лютви, Тунчер Кърджалиев от парламентарната комисия за



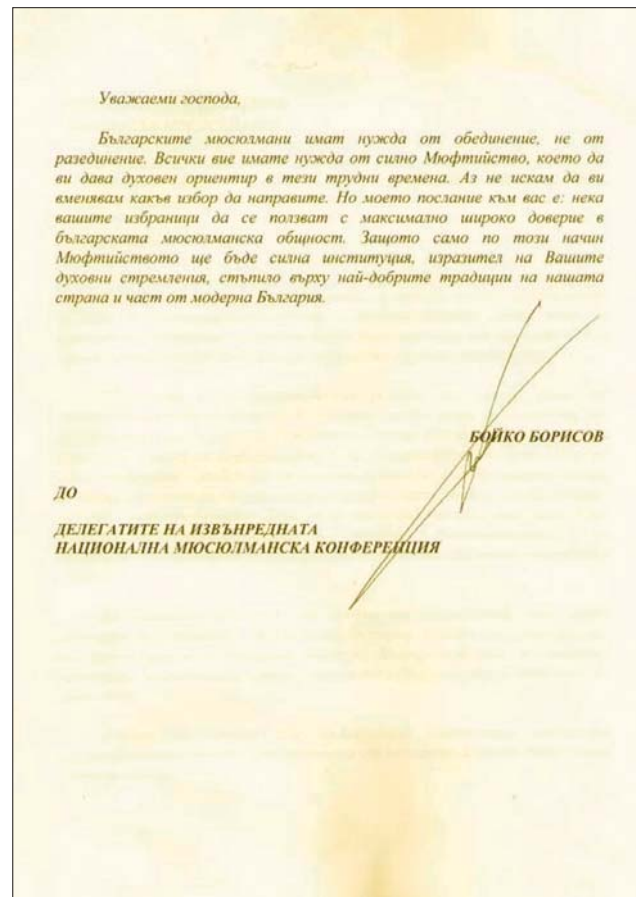
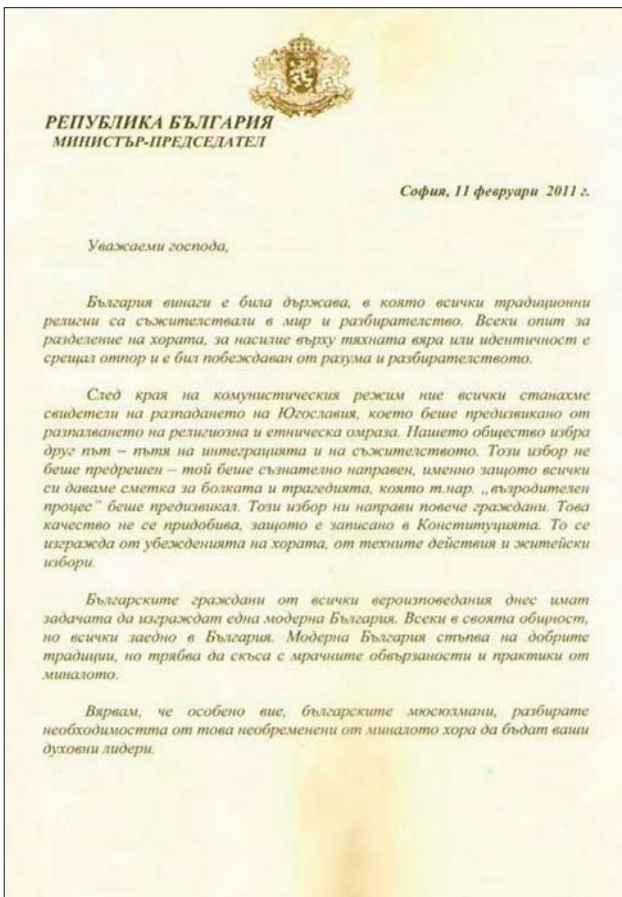
човешки права и вероизповедания, Ахмед Хюсеин, председателят на Българската социалистическа партия Мирослав Попов и др.

Поздравителни послания изпратиха президентът Георги Първанов, министър-председателят Бойко Борисов, генералният секретар на Организацията за ислямско сътрудничество проф. Екмеледдин

Ихсаноглу и други.

В хотел „Дедеман“ в София 988 (имами и председатели на настоятелства) от общо 1200 делегати избраха за главен мюфтия Мустафа Хаджи, а за председател на Висшия мюсюлмански съвет – Шабанали Ахмед. По този начин извънредната национална мюсюлманска конференция легитимира но-

вото ръководство на изповеданието. На 20 април 2011 г. софийският апелативен съд потвърди легитимността ѝ, проведена на 12 февруари 2011 година, като постанови вписване в partidата на Мюсюлманското изповедание, и отмени решение на СГС, с което избраните през 2009 година получават отказ от вписване в регистрите на съда.







**Послание от проф. Екмеледин Ихсаноглу, генералния секретар на Организацията за ислямска конференция във връзка с националната конференция на мюсюлманите в Република България**

Негово Високопреосвещенство Главния мюфтия,  
Видни участници,  
Дами и господа,

За мен е огромна чест и привилегия да ви предам поздравленията на Негово Превъзходство проф. Екмеледин Ихсаноглу, генерален секретар на Организацията за ислямска конференция (ОИК), който имаше огромното желание да бъде лично сред вас, но за съжаление не можа поради по-предишни и спешни ангажменти. Затова Н.П. генералният секретар изпраща това послание на високопоставената ви среща, което имах честта да прочета, и го цитирам:

„Бих желал да предам моите искрени благопожелания на Негово Високопреосвещенство Главния мюфтия г-н Мустафа Хаджи Алиш и неговите колеги за тяхната всеотдайност към провеждането на дългоочакваната Конференция на мюсюлманите след неуморни усилия. Също така бих желал да благодаря на Главния мюфтия за любезната му покана, изпратена на ОИК, за да присъстваме на това важно събиране.

Отчитайки факта, че мюсюлманските малцинства и общности, живеещи в страни, които не са членки на ОИК, представляват една трета от мюсюлманите по света и е на базата на Хартата на ОИК и различните резолюции, приети на срещите на върха на ОИК и от Съвета на външните министри, както и от международни спогодби, декла-

рации и споразумения, които призовават да се спазват политически, социални, културни, икономически и религиозни човешки права, задължение на ОИК и на страните-членки към нея е да обърнат голямо внимание и да помогнат за разрешаването на техните притеснения.

В резолюцията си за защита на правата на мюсюлманските общности и малцинства в страни, които не са членки на ОИК, и която резолюция беше приета през май 2010 г., страните-членки на ОИК подчертаха отново тяхната ангажираност към мюсюлманските общности и малцинства в страни, които не са членки на ОИК, и готовност да предложат помощ и да допринесат при разрешаването на техните проблеми при пълното спазване на суверенитета и териториалната цялост на страните, към които принадлежат, посредством сътрудничеството с правителствата на тези държави.

Има специален отдел, който функционира в структурата на ОИК от 1978 г. насам. Чрез страните-членки и специализираните органи, ОИК предоставя разнообразна помощ в много области, най-вече в сферата на образованието, на мюсюлманските общности в немюсюлмански страни. В тясна връзка с това схващане ОИК подкрепя мюсюлманската общност в България. ОИК действа на различни нива и предприе действия, които успяха да облекчат положението на турските мюсюлмани в България. На базата на резолюцията, приета на срещата на външните министри към ОИК, проведена през 1986 г., създадох Контактна група, която да следи и да дава препоръки по отношение на положението на мюсюлманите-турци, като тази група най-накрая успя да посети България през юни 1987 г. и представи ценни препоръки на следващата среща на външните министри към ОИК.

ОИК се ангажира да предлага помощ и да допринесе за раз-



решаването на проблемите, които мюсюлманските общности и групи в страни-членки на ОИК срещат при пълното спазване на суверенитета и териториалната цялост на страните, към които принадлежат, посредством сътрудничеството с правителствата на тези държави.

Във връзка с това мюсюлманските малцинства трябва да изразят позицията си за защита на религиозните, културни, граждански, политически, икономически и социални права, като спазват разпоредбите на закона и суверенитета на страните, в които живеят. Със задоволство забелязах, че мюсюлманският свят се радва на добри отношения с България, а избирането на главния мюфтия от мюсюлманската общност съобразно установените традиции и практики със сигурност ще допринесе за засилването на тези връзки, като мюсюлманската общност играе важна роля за сближаването на България и страните-членки на ОИК. Да не забравяме и факта, че членовете на мюсюлманската общност в България са също и граждани на Европейския съюз и техните права се гарантират от съответните спогодби на ЕС, както и от групи международни декларации и споразумения.

Видни участници,

За да се преодолеят съществуващите и потенциални предизвикателства, необходимо е да се направят повече инвестиции в модерно образование, ислямски училища и духовно образование за възпитаването и обучаването на добре подготвени мюсюлмани, които да изгряват видна и поучителна роля в обществото. В тази връзка бих желал да подчертая важността на възобновяването на ролята на джамиите – не само като място за молитва, но и като средище на всяко мюсюлманско общество. Посланията, които се разпространяват в джамиите, трябва да бъдат пример за знания, умереност, толерантност и мъдрост. Принципната позиция на

ОИК се основава на умереност и модернизация, като отхвърля всички форми на екстремизъм и насилие. Искрено се надявам, че проектът за изграждането на Ислямски културен център в София на парцел, закупен чрез ОИК, който се състои от духовен институт, учебно заведение и библиотека, скоро ще обслужва мюсюлманите на Балканите и най-вече в България.

Дами и господа,

Като се вземе предвид, че Европа не е домакин, а дом за Исляма, нужно е мюсюлманските общности от Централна и Източна Европа да засилят сътрудничеството и връзките помежду си, както и останалия мюсюлмански свят, с ОИК и организациите в Европа.

Ще представя доклад на следващата среща на върха на ОИК с президенти и министър-председатели, а също и на Съвета на външните министри, за положението на мюсюлманските общности в България. Искрено се надявам, че изходът от Конференцията ще допринесе за разрешаването на проблема с легитимността на Мюсюлманското вероизповедание в България.

Бележити участници,

Преди да завърша моето изложение, бих желал отново да изкажа моята надежда за успешно провеждане и ползотворни резултати от това събиране и пожелавам успех на новозабраня Мюфтия на България в усилията му да удовлетвори изискванията на мюсюлманската общност в България. Край на цитата.

Благодаря за отделеното внимание.

гр. София, 12 февруари 2011 г.

## Антимюсюлмански прояви

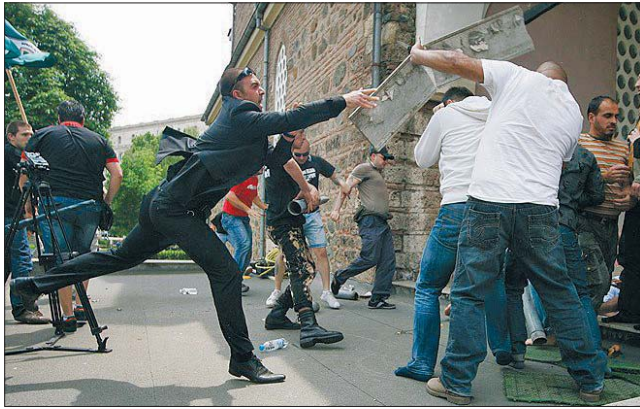
**А**нтимюсюлманските прояви от страна на крайно националистически движения в България са едни от най-сериозните проблеми на мюсюлманите в България през последните години. Актовете на дискриминация и ислямофобия всяка година бележат ръст. По-долу са примерите на регистрирани такива през 2011 г.

На 20 май 2011 г. около 13:00 ч., минути преди петъчната молитва, когато мюсюлманите се готвят за свещената петъчна молитва, в непосредствена близост до оградата на джамията в София група от 150 симпатизанти на политическа партия АТАКА организират протестен митинг срещу високоговорителите на джамията. Те скандират с обидни думи срещу богомолците. Минути по-късно протестиращите приближават джамията и



замерват нереагиращите богомолци пред джамията с яйца, павеа и други твърди предмети. Някои от симпатизантите на АТАКА се опитва да прескочат оградата на джамията и да сложат свои високого-

ворители вътре. Това предизвиква сбиване между протестиращите и богомолците. В резултат на замерванията с тежки предмети 5-ма богомолци са тежко ранени, единият от които е с тежка черепна травма.



Партия АТАКА, в лицето на лидера си, наруши нееднократно Конституцията на България като използва религията и верските убеждения на мюсюлманите за политически цели. Проповядва омраза на религиозна и етническа основа, осквернява религиозния храм и светилище на мюсюлманите, нападна молещи се хора, замерва ги с камъни, дървета и яйца, извършва ксенофобски, расистки и ислямофобски деяния. В интервютата по медиите представителите на АТАКА наричат мюсюлманите, които посещават джамията „ислямски фундаменталисти“, „ислямски екстремисти“ и обвиняват, че мюсюлманите са ги нападнали. Няколко национални медии са снимали събитието през цялото време, както и репортери и фотографи.

След инцидента прокуратурата образува две досъдебни производства срещу неизвестни извър-

шители и едно – срещу двама задържани при инцидента, но досега няма никакъв резултат.

Нападението се осъди от почти всички институции, граждански и неправителствени организации и вероизповедания. Организирана се кампания във фейсбук „Цвете за свободата на България“, където се включиха хиляди. Ден след това кърваво нападение граждани положиха цветя пред джамията в знак на извинение заради агресията на политическа партия АТАКА.

Главният мюфтия официално благодари на всички български граждани, които подкрепиха инициативата и проявиха съчувствие.

Сред осъдилите действията на АТАКА са и президентът Георги Първанов, Народното събрание и Министерския съвет на Република България. Парламентът осъди с декларация този акт срещу джамията. Със 127 гласа “за” народните представители приеха осъдителния до-

кумент. Декларацията бе представена от лидера е на Съюза на демократичните сили Иван Костов.

А парламентарният лидер на европейските либерали Ги Верхофстадт призова българските власти да забранят партия „Атака“.

Политическа партия ДПС осъди остро този акт с декларация, в която настоява държавните власти да вземат незабавно необходимите мерки за опазване на гражданския мир и да потърсят отговорност от извършителите и поръчителите на нападението на мюсюлманския религиозен храм.

Лидерът на Движението за права и свободи Ахмед Доган в свое изказване заяви, че най-големият капитал в последните двадесетина години за България е етническият мир.

Това деяние се осъди и от СДС и другите парламентарно-представителни партии. В специално изявление партия ГЕРБ също се разграничи от действията на АТАКА.



През нощта на 14 февруари 2011 г. неизвестни лица проникнали с взлом в джамията, която се намира в самия център на гр. Силистра и с графити изписват стените ѝ с обидни надписи като „смърт на исляма” и други вулгарности. След това чупят стъклата и дограмата, както и бирени бутилки вътре в обекта. Случаят става новина на телевизионния канал БТВ на 28 февруари 2011 г.

\*\*\*

На 29 април 2011 г. Благоевградската джамия осъмва със свастики по стените. Подаден е сигнал в полицията.

\*\*\*

На 29 април 2011 г. представители на политическа партия „Атака” по време на цялата петъчна молитва в централната софийска джамия „Баня башъ”, включително и по време на проповедта, от служебен автомобил са пускани по високоговорители камбанен звън и християнски песнопения. Това се повтори и през следващите седмици.

\*\*\*

На 12 май 2011 г. в центъра на гр. Плевен посред бял ден пред десетки граждани е нападната 22-годишната студентка по медицина от Турция Гюлсум Изгьорду от трима скинари.

\*\*\*

На 23 май 2011 година са установени няколко свастики по стените на сградата на Главно мюфтийство – град София.

\*\*\*

На 28 май 2011 г. група неизвестни лица по време на сутрешна молитва са нахлули в молитвената зала на софийската джамия „Баня башъ” с викове, закани и заплахи, но са били изгонени от богомолците.

\*\*\*

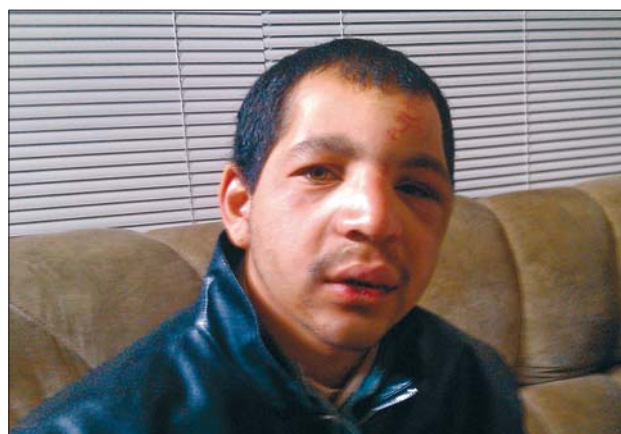
На 28 май 2011 г. Айдын Алиев (богомолец), излизаш от софийската джамия „Баня башъ” е проследен и нападнат в района ѝ, успял да избяга, подал жалба в МВР, но извършителите не са открити, въпреки че



На 20 април 2011 година по стените на джамията в град Плевен е изписан надпис „Турци във – гара Буново – 1985, 9 март”.



През месец април 2011 година (не се знае точната дата) по стената на джамията в град Пазарджик е написано „Циганите на сапун”.



На 12 юни 2011 година е бит редови богомолец в двора на софийската джамия „Баня башъ” малко преди сутрешната молитва. Оставен в локва кръв и безсъзнание е откаран в спешна помощ от други богомолци.





По време на протестите заради случаят „Катуница“ на 23 септември 2011 г. беше нападната „Джумая джамия“ в Пловдив и джамията в Ямбол. А протестиращите скандираха „Циганите на сапун, а турците под ножа“. Тези слогове се използват в много градове на страната, където има протести. На 25 септември 2011 г. към 16:00 часа, група от протестиращите в гр. Пловдив, минавайки покрай „Джумая джамия“, скандират расистки лозунги и хвърлят павеа и димки по нея. За да няма провокации и ексцесии служителите заключили храма и повикали полиция. А на 26 септември 2011 г. неизвестни са счутили стъклата на джамията в Ямбол, която се намира в самото ларго на града. По прозорците е стреляно с въздушна пушка.



В централните гробища в квартал „Орландовци“ в София, в турския парцел се намира гробът на дъщерята на Султан Мурад V – Фатма Султан. Тя е починала в София преди около 80 години и е погребана в турския парцел на централните софийски гробища. През месец октомври 2011 г. (не се знае точната дата) при посещение на гробищата местен мюсюлманин забелязва, че гробът ѝ е осквернен. Султанският монограм (туура) на надгробния камък е счупен, а заграждението, направено от ковано желязо и синджир, са изрязани и откраднати.

има множество камери в района.

\*\*\*

Около 15 юни 2011 г. (не се знае точната дата) е нападната от група младежи бежанка от Ирак на спирка на автобус № 111 в София. Тя се казва Муна и е била бутана, заплювана и свалена насила забрадката ѝ.

\*\*\*

На 23 юни 2011 г. в близост до джамията група младежи нанасят побой над мъж и жена, които говорили турски. Впоследствие се оказало, че жената е турска гражданка, която преди боя е била заплашвана и обиждана.

\*\*\*

Около 30 юни 2011 г. (не се знае точната дата) отново е била нападната иракската бежанка Муна в близост до метростанция „Константин Величков“ в София, където била заплашвана и заплювана от група младежи.

\*\*\*

На 11 юли 2011 г. неизвестни лица са се опитали да счупят входната врата на джамията „Султан Баязид Вели“ в гр. Айтос, която била силно повредена – вероятно с това са целели да влязат в сградата, но не са успели.

\*\*\*

През месец август 2011 г. (не се знае точната дата) са изрисувани свастики по стените на централния офис на Главно мюфтийство в София. Не се знае точната дата.

\*\*\*

През месец септември 2011 г. (не се знае точната дата) на външната стена на централната сграда на Главно мюфтийство са изрисувани мъжки полови органи.

\*\*\*

На 10 септември 2011 г. административната сграда на районно мюфтийство-Благоевград в гр. Гоце Делчев е осъмнала със счупени прозорци.

\*\*\*

# СЪДЪРЖАНИЕ

<b>УВОДНИ ДУМИ</b> .....	<b>3</b>
<b>ОФИЦИАЛНИ СРЕЩИ</b> .....	<b>4</b>
Държавният глава на Република Турция Абдуллах Гюл посети страната ни .....	4
Представител на ООН посети Главно мюфтийство .....	4
Районният мюфтия на Шумен се срещна с посланика на САЩ в България.....	5
Турският посланик посети Главно мюфтийство .....	5
Представител на посолството на Казахстан посети Главно мюфтийство .....	5
Представител на френското посолство посети Главно мюфтийство .....	6
Работна среща с началник кабинета на премиера Румяна Бъчварова .....	6
Посланикът на Палестина в България в Районно мюфтийство Монтана .....	6
<b>МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЯВИ</b> .....	<b>7</b>
Главният мюфтия се срещна с Папа Бенедикт XVI .....	7
Проблемите на мюсюлманите в България в дневния ред на конференцията на ОССЕ .....	7
Среща на мюсюлманските лидери на Балканите в Скопие.....	8
Конференция на ОССЕ във Виена за ислямофобията.....	8
Конференция за решаване на правните проблеми на мюсюлманите.....	8
Конференция на Европейския мюсюлмански съюз във Виена.....	9
Конференция в Прищина.....	9
Семинар в Текирдаа .....	9
Българска делегация участва в честването на „Шеб-и арус“ .....	9
Служители на Главно мюфтийство на посещение в САЩ.....	10
Състезания по Коран-и Керим в Техеран и Москва .....	10
Главният мюфтия участва в откриването на Седмицата „Кутлу доум“ в Турция.....	11
Представител на мюсюлманската общност в САЩ на посещение в България.....	11
Посещение на наши педагози в Турция .....	11
Симпозиум в Истанбул.....	12
„По следите на Евлия Челеби“ – учители посетиха Главно мюфтийство.....	12
Децата от Коран курсоведна екскурзия в Турция.....	12
Главният мюфтия е сред 500-те най-влиятелни мюсюлмани в света.....	12
<b>СЕМИНАРИ И КОНФЕРЕНЦИИ</b> .....	<b>13</b>
Международна конференция „Религията в полза на човека“ .....	13
Дебат на тема „Ислям и секуларизъм“ .....	13
Учебен семинар на Българския хелзински комитет .....	14
Междурелигиозна конференция в гр. Вършец .....	14
Международна конференция на тема „Мюфтийствата на	

Балканите и Балтийския регион – между миналото и бъдещето” .....	14
<b>ОБРАЗОВАНИЕ</b> .....	<b>15</b>
Подкрепа за религиозното обучение.....	15
Семинар за учители по „религия-ислям” .....	15
Помен за първия директор на НЮВВАБ.....	15
Тържество в чест на Мевляна .....	16
Професор Дейвид Шенк изнесе лекция във Висшия ислямски институт.....	16
Гости от университета Боазичи .....	16
Коран курсове през 2011 година .....	16
<b>ИРШАД</b> .....	<b>17</b>
Образователни семинари на Главно мюфтийство .....	17
Годишна среща на завършилите висши религиозни учебни заведения .....	17
Свещенослужители-гости от Турция и Египет по време на Рамазан .....	17
Шесто национално състезание за хафъзи и четене на Коран.....	17
Кампания за набиране на помощи за Сомалия .....	18
Пето национално състезание по основни познания за исляма .....	18
Ифтари през месец Рамазан .....	19
Главно мюфтийство проведе семинар за мюсюлманки в с. Устина.....	19
Молебен за берекет .....	19
Подпомагане на сираци .....	20
Студенти дариха кръв на студентския празник .....	20
Денят „Ашуре” .....	20
По случай седмицата на святоото рождение на Пророка Мухаммед (с.а.с).....	20
Организиран сюннет .....	21
Хадж .....	21
<b>ИЗДАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ</b> .....	<b>22</b>
Списание „Мюсюлмани” .....	22
Книги, брошури и календари .....	22
<b>ВАКЪФИ</b> .....	<b>23</b>
Започна възстановяването на библиотеката в джамията „Осман Пазвантоглу“ .....	23
Започна архивиране на ислямската библиотека в с. Чепинци.....	23
Нова джамия в село Гусла .....	23
Нова джамия в с. Осиково скоро отвори врати .....	23
Откриване на обновената джамия в с. Пашинци .....	23
Новата джамия в Доспат .....	24
Модерен учебен комплекс в Момчилград.....	24
Нови джамии, месджиди и минарета.....	24
<b>НЯКОИ ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ</b> .....	<b>25</b>
Кризата в изповеданието и извънредната мюсюлманска конференция .....	25
Антимюсюлмански прояви.....	28